

ПАМ'ЯТІ ПЕТРА ФЕОДОСІЙОВИЧА ГОЖИКА

Геологічну спільноту України сколихнула сумна звістка, що 29 грудня 2020 на 84-му році відійшов у вічність відомий учений-геолог, видатний палеонтолог та стратиграф, президент Палеонтологічного товариства України, голова Національного стратиграфічного комітету України, директор Інституту геологічних наук НАН України академік НАН України Петро Феодосійович Гожик.

Петро Феодосійович народився 21 жовтня 1937 р. у смт. Гоща Рівненської обл., де і здобув середню освіту. 1959 р. закінчив з відзнакою Чернівецький державний університет. Відпрацювавши рік директором Красновольської школи, 1960 р. Петро Феодосійович вступив до аспірантури Інституту геологічних наук АН України.

Відтоді його життя стало невіддільним від цієї наукової установи, де він пройшов шлях від аспіранта до директора Інституту, який успішно очолював до останніх днів життя.

Наукові інтереси Петра Феодосійовича багатогранні та охоплюють декілька важливих різнобічних напрямів у царині фундаментальних і прикладних розробок у галузі наук про Землю, зокрема, геології України, палеонтології та стратиграфії, тектоніки, геології морів і Світового океану, геоекології, геології корисних копалин, а також ресурси вуглеводнів тощо. Він був ініціатором створення центру антарктичних досліджень НАН України та його директором, брав участь у багатьох морських експедиціях у більшості океанів, ініціював створення Центру антарктичних досліджень НАН України, проводив польові дослідження в Антарктиді... З його ім'ям пов'язані передання Україні антарктичної станції “Академік Вернадський” та організація і керівництво першими українськими антарктичними експедиціями.

Петро Феодосійович, будучи головою Стратиграфічного комітету України, велику увагу приділяв як ініціатор, головний редактор та співавтор створенню узагальнюючих робіт з вивчення регіональної стратиграфії та палеонтології. Завдячуючи його ініціативі та наполегливості, опубліковано актуальні фундаментальні праці, зокрема “Стратиграфічний кодекс України”, в якому викладено правила та критерії для державного геологічного картування, пошуків, розвідки корисних копалин та проведення різних геологічних робіт в Україні та корелювання їх з планетарними, та “Стратиграфія верхнього протерозою та фанерозою України”, де проаналізовано та обгрунтовано

регіональні стратони України різними спецметодами, корельовані з Міжнародною стратиграфічною шкалою, та для всіх систем створено схеми.

П. Гожик уміло поєднував наукову діяльність з педагогічною та науково-організаційною, зокрема вів фахові лекції у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка та підготував чотирьох докторів і вісім кандидатів геологічних наук.

Науковий доробок Петра Феодосійовича викладено у близько 500 наукових працях, серед яких 39 монографій та чимало публікацій у високореєтингових світових геологічних виданнях США, Великій Британії, Болгарії, Польщі, Австрії.

Завдяки підтримці й активній участі президента Палеонтологічного товариства України – Петра Феодосійовича – Львівське відділення активно діяло – видавало єдиний в Україні «Палеонтологічний збірник» (Петро Феодосійович був у складі редколегії). На геологічному факультеті щорічно, починаючи з 2010 року, проводимо всеукраїнську конференцію «Проблеми геології фанерозою України» (Петро Феодосійович був членом організаційного комітету конференції). За ініціативи Петра Феодосійовича у Львові не раз проводили сесії Українського палеонтологічного товариства (рис. 1), у яких Петро Феодосійович брав активну участь.

Рис.1. VI щорічна Всеукраїнська наукова конференція “Проблеми геології фанерозою України” 2015 р. Зліва направо: професор Лещух Р. Й., академіки НАН України: Гожик П. Ф., Гладішевський Р. Є., декан геологічного факультету професор Павлунь М. М.

У Львівське відділення завдяки сприянню Петра Феодосійовича активно вливались нові сили – протягом останніх десяти років за фахом 04.00.09 – палеонтологія і стратиграфія (захисти відбувались у Інституті геологічних наук НАН України під головуванням Петра Феодосійовича) успішно захищено вісім кандидатських дисертацій (Г. Гоцанюк, І. Шайнога, А. Данилів, Я. Тузяк, І. Мар’яш, О. Старжинський, З. Хевпа, Я. Курепа).

Рис. 2. Доповідає академік НАН України: Гожик П. Ф. (VI щорічна Всеукраїнська наукова конференція “Проблеми геології фанерозою України” 2015 р.)

Наразі більшість молодих учених працюють на факультеті, активно розвиваючи і популяризуючи палеонтологію і стратиграфію. Те, що Львівське відділення УПТ стало потужним осередком розвитку палеонтології і стратиграфії, ми завдячуємо передусім усебічній підтримці та сприянню Петра Феодосійовича і вважаємо, що продовжити справу, якій Петро Феодосійович віддав усе своє життя, є святим обов'язком нас – його наукових спадкоємців!

Можна багато писати про П. Ф. Гожика як про непересічну благородну особистість, прекрасного вчителя, доброзичливого, послідовного, незалежного і некон'юктурного вченого, про людину зі сталою громадянською позицією, дослідником світового масштабу, який зробив величезний внесок у розвиток вітчизняної геології. Редколегія Палеонтологічного збірника, членом якої був вельмишановний Петро Феодосійович, сумує з усіма, хто його знав, любив і поважав як **ВЕЛИКУ ЛЮДИНУ**.

Сумно, коли такі **ВЕЛИКІ ЛЮДИ**, як Петро Феодосійович, відходять у найдовшу мандрівку – в засвіті! Сумно від думки про несправедливість життя, коли величність постаті розумієш лише після смерті! На ньому багато років трималось усе – і інститут, і геологія, і палеонтологія України, і підготовка фахівців вищого гатунку! Львівське відділення УПТ і геологічний факультет втратили друга, опікуна, однопумця, порадника.

Від імені декана геологічного факультету професора Павлуня Миколи Миколайовича, науково-педагогічного колективу та всієї палеонтолого-стратиграфічної школи Львівського університету, усіх членів Львівського відділення Українського палеонтологічного товариства та наукової громадськості щиро сумуємо за непоправною втратою та шлемо співчуття родині, близьким, колегам і всім, хто знав Петра Феодосійовича!

Галина Гоцанюк, Роман Лецук